

26 ממשלה

ממשלת שמעון פרס

הכנסת השלוש עשרה

כ"ט חשוון תשנ"ו 22.11.1995 - א' תמוז תשנ"ו 18.6.1996

הממשלה ה-26 בראשותו של שמעון פרס ביום כינונה בבית הנשיא עזר ויצמן

מתוך קווי היסוד

והפיתוח, הרחבת הקשרים הכלכליים הבינלאומיים והאזוריים, מניעת אבטלה, קליטת עלייה והגברתה, הבטחת שוויון מלא לכל האזרחים ושמירה על זכויות האדם.

חוץ וביטחון: הממשלה תפעל ליצירת מזרח תיכון חדש שבו המשאבים לא יוקדשו עוד למירוץ חימוש אלא לפיתוח, המושתת על שיתוף פעולה כלכלי, תרבותי ומדעי. ההתקדמות בתהליך השלום תלווה ביצירת מערכות לשיתוף פעולה אזורי.

דת ומדינה: תימשך הפעלת ההסדרים החדשים לחלוקת הקצבות למוסדות דת בהתאם למתחייב מדו"חות מבקר המדינה, וזאת על יסוד אמות מידה נכונות של החוק, ההגיונות הציבורית וטוהר המידות; הממשלה תפעל למתן פתרונות נאותים לנושאים מעיקים במיוחד הקשורים בשירותי דת בכלל

ממשלת ישראל הוקמה בנסיבות כואבות שעוד לא ידענו כמותן. ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל נרצח על משמרתו. הממשלה הנוכחית מצדיעה להישגיו בביצור ביטחון ישראל, בעשיית שלום ובפיתוח המואץ של הכלכלה ותעשה כמיטב יכולתה והבנתה כדי להמשיך את דרכו ולשמר את מורשתו. הדמוקרטיה הישראלית עמדה בשבועות שלאחר הרצח במבחנה הגדול ביותר. מתוך האבל והכאב ניבט חוסנה ונתגלו עתודותיה. הממשלה מתחייבת להגן על הדמוקרטיה ולפעול לחיזוקה ולביצורה.

היעדים המרכזיים של הממשלה הם: ביטחון לאומי וביטחון אישי, הבטחת אופיה הדמוקרטי של המדינה, המשך תהליך השלום: מימוש הסכם הביניים עם אש"פ, חתירה לשלום מלא עם סוריה ולבנון ומדינות ערב אחרות. המשך תנופת הצמיחה

הרכב הממשלה

חברי הממשלה ותפקידיהם במהלך תקופת כהונתה

בנימין בן אליעזר
שר הבינוי והשיכון

אהוד ברק
שר החוץ

יוסי ביילין
שר במשרד ראש הממשלה

שולמית אלוני
שרת התקשורת
שרת המדע והאמנויות

שמעון פרס
ראש הממשלה
ושר הביטחון

אפרים סנה
שר הבריאות

אורה נמיר
שרת העבודה והרווחה

דוד ליבאי
שר המשפטים

מיכה חריש
שר התעשייה והמסחר

עוזי ברעם
שר התיירות

אמנון רובינשטיין
שר החינוך, התרבות
והספורט

ישראל קיסר
שר התחבורה

יעקב צור
שר החקלאות ופיתוח
הכפר

יאיר צנן
שר לקליטת עלייה

יהודה עמיטל
שר בלי תיק

יוסי שריד
שר לאיכות הסביבה

שמעון שטריט
שר לענייני דתות

משה שחל
שר לביטחון פנים

אברהם שוחט
שר האוצר

גונן שגב
שר האנרגיה
והתשתית

חיים רמון
שר הפנים

השיכון והתשתית, הרווחה, תעשייה ומלאכה, חקלאות, נוער וצעירים, שירותי בריאות ותיירות; הממשלה תפעל להסדרת בעיית הישובים הבלתי מוכרים במחוזות חיפה, הגליל והדרום; הממשלה תפעל למציאת הסדר לשיפור תנאי חייהם של הבדווים בנגב אשר יתבסס על פתרון משולב של בעיית הסדר הקרקעות ובעיית ישובי הקבע לבדווים.

הממשל והאזרח: הממשלה תפעל לביצור אושיות הדמוקרטיה, ולחינוך לערכי הדמוקרטיה ולאכיפת החוק על אלה השוללים את המשטר הדמוקרטי, מסיתים נגדו ופועלים נגדו; במגמה לחזק את הדמוקרטיה תפעל הממשלה לבחינה מחודשת של חוקים שנחקקו בתקופת המנדט הבריטי על ארץ ישראל, במגמה להחליפם בחוק ישראלי שיהיה תואם את חוקי היסוד ואת ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

זה בשירותי קבורה לכלל אזרחי ישראל, תכנית בינוי לבתי הדין הרבניים והדתיים ושיפור השירותים הניתנים לבעלי הדין במערכת השיפוט הדתי, וטיפול בבעיות מעמד אישי.

חברה וכלכלה: הממשלה תמשיך ביישום חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תפיק את הלקחים מהפעלתו ותשפר את הטעון שיפור. הממשלה תבטיח את התפתחות מערכת הבריאות הציבורית, תגבש תכנית ארוכת טווח להבטחת אשפוז סיעודי לכל הזקוקים לו ותכין תכנית אב רב שנתית לפיתוח מערכת האשפוז כדי לענות על גידול האוכלוסייה והזדקנותה; יוקם צוות בינמשרדי לטיפול בנושא האלימות במשפחה כלפי נשים וילדים.

ערכים ודרושים: הממשלה תפעל לביטול הפערים הקיימים בין היישוב היהודי ליישוב הערבי, הדרוזי והצ'רקסי בישראל בתחומי

מילים ומנהיגות

מתוך הודעת ראש הממשלה שמעון פרס

בישיבה 388 של הכנסת השלוש עשרה, כ"ט בחשוון תשנ"ו (1996)

של ראש הממשלה מחייב את המערכת הפוליטית בישראל לצעדים ממשיים שיקהו את הקיטוב בעם ובמדינה, יוסיפו אחדות ופיוס וימנעו אלימות ציבורית. בהקשר זה יורשה לי, אדוני היושב ראש, להודות ל- 112 חברי הכנסת, ובהם רוב סיעות האופוזיציה, שהמליצו לפני הנשיא, על אף חילוקי הדעות הנוקבים שבינינו, להטיל על נציג הסיעה שממנה בא ראש הממשלה שנרצח את תפקיד הרכבת הממשלה. זוהי הצהרה מפורשת, שבמשטר דמוקרטי אין מחליפים שלטון על ידי רצח. זוהי הוכחה שגם בהעדר אחידות ניתן לקיים אחדות, זוהי וגם הפגנה, שמעבר למחלוקת הפוליטית, ומחלוקת פוליטית היא נשמת אפה של הדמוקרטיה, יש מכנה משותף מוסרי גדול, מכנה משותף של דיבר עתיק יומין הקיים מאז מעמד הר סיני - "לא תרצח". לא תרצח יהודי ולא תרצח ערבי; לא תרצח יריב ולא תרצח מתנגד; לא תרצח אדם, כי בצלם אלוקים נברא האדם.

למן הערב ההוא בכיכר יצחק רבין שרויה המדינה בתחושת כאב ובתחושת משבר, שכן לא רק אל לבו של יצחק רבין כווננו כדורי המרצח, הם גם כווננו ללבה של הדמוקרטיה הישראלית. הכדורים נורו לעבר מוביל השלום כדי לרצוח את תהליך השלום. זה היה ניסיון לקעקע את הדמוקרטיה, את מוסדותיה, את הכרעותיה. ניסיון זה חייב להיכשל, ואנו נכשילו עד היסוד. כדורי הרוצח הנפשע שמו קץ לחייו רבי התהילה של יצחק רבין, אבל הם לא ירסו לא את השיטה הדמוקרטית ולא את תהליך השלום. הציבור, ברובו, גילה בגרות ואחריות. רבים הביעו חרטה על האלם מול המלל המאיים. הנוער במיוחד הוכיח שיש דור חדש, מלא רגש ושכנוע פנימי. הוא הדליק נרות נשמה אבל גם הבעיר תקווה כלל. בתפילה חרישית ובשירי מולדת הוא השכיל ללכד את העם ולהראות כיוון ברור לשאיפותיו. לראשונה חש דור הורים שיש לו מה ללמוד מדור בנים. הרצח המזעזע

א כשאר ימי הרכבת ממשלות ישראל הוא היום הזה. יום כינונה של ממשלה חדשה היה, בדרך כלל, יום חג לדמוקרטיה שלנו. לא בפעם הזאת. הפעם ניצבת דמותו של ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין, זכרונו לברכה, ברקע כינונה, ראש הממשלה שנרצח בכיכר העיר מול עינינו בגלל האמונה שקיננה בלבו. לעולם אבד מדינאי, לעם אבד קברניט, לנוער אבד מופת ולי אבד חבר. הרצח הנפשע רק חיזק בנו את ההכרה בצדקת דרכנו ובצורך להמשיכה ביתר שאת, ומתוך הכרה זו, מתוך ההכרה שיש להמשיך במפעל השכנת השלום ולהשלימו עד תום, כמו שקיווה יצחק, הנני עומד כאן, לפניכם, ומבקש אמון לממשלה שהרכבתי כחוק לאחר שנשיא המדינה הטיל עלי משימה זו. לבי אומר תפילה לשלום העם, לשלום המדינה. לבי אומר תפילה לשלום מבית ולשלום מבחוץ.

◀ ראש הממשלה שמעון פרס והשר לביטחון פנים משה שחל (משמאל)

◀ ראש הממשלה פרס, מלך ירדן חוסיין ושר הבריאות סנה (משמאל) מבקרים חייל ירדני בבית חולים איכילוב בתל אביב

◀ מימין לשמאל: ראש הממשלה פרס והשרים רובינשטיין, ברק וליכאי משוחחים במשכן הנשיא בירושלים

◀ ראש הממשלה שמעון פרס במפגש עם עולים חדשים

המאבק בשוליים האלימים וההתייצבות נגד הורסי הדמוקרטיה מחייבים מערכה משותפת של כל חלקי הבית. מוטלת עלינו חובה עליונה להגן על עצם קיומה של הדמוקרטיה בישראל. עלינו להגן עליה, לבצר אותה, לשמור עליה, וביחד. אין להתייחס אל הדמוקרטיה כאל דבר מובן מאליה. עלינו להעמיק את החינוך ביחס אליה. עלינו להסביר את ערכיה ועלינו להנחילה לכל חוגי הציבור ומגזרי החברה. עלינו להבטיח לנוער שלנו, שישראל תוסיף להיות ארץ מתוקנת, מבצר של דמוקרטיה במזרח התיכון, המגינה על כבוד האדם ועל קדושת החיים. עלינו לחנך אדם אוהב אדם, אדם אוהב עמו ואוהב ארצו ואוהב חירותו. ... הממשלה תשאף להיות ממשלת העם כולו, אם כי בעלת מדיניות ברורה. הממשלה תשאף לפעול מתוך ראיית הטווח הארוך, ולא רק במענה על צרכי הטווחים המידיים. יש לנו במה להתגאות בהישגי העבר, שכן כל מי שמשקיף על הזמן שחלף מאז הקים יצחק רבין את הממשלה יכול להיווכח כי הוא עמד ואנחנו עמדנו אתו בדיבורנו. אפשר להיווכח בכך בצאתך לדרך. אפשר לראות בדרכי ישראל את המחלפים, את הצמתים, את המסלולים, את הנתיבים כעדות חיה לשינוי סדרי עדיפויות. אפשר להיווכח שהאבטלה ירדה, שהאינפלציה נבלמה, שהצמיחה גדלה, שקליטת העלייה שופרה, שהחינוך הורחב, שישראל נמצאת בתנופה כלכלית, בקידום חברתי ובהמראה מדינית. ממשלת רבין זכתה אפוא להישגים מפוארים. לא נרשה שאחרים יטשטשו אותם, אך גם לא נרשה לעצמנו להסתפק בהתרפקות עליהם. מבטנו יופנה לעתיד, זוהי חובתנו כלפי הדור הצעיר. עתידו, שלומנו, רווחתו, יהוו עיקר מעייניה של הממשלה המוצגת עתה לפניכם. ... בנאומו בפני הכנסת על הסכם אוסלו סיים יצחק רבין את נאומו בדברים הבאים: אני קורא לכל חברי הבית לתת לנו הזדמנות למצות את הסיכוי הגדול הזה. והוא סיים בציטטה מ"שיר השלום": תנו לשמש לעלות. זמן קצר לפני הירצחו, עמדנו ושרנו ביחד את "שיר השלום", השיר האחרון של חייו. השיר הזה נשאר ראשון בסדר יומנו. ניתן לבקור להאיר.